

Conf. cu originalul

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

**Comisia pentru comunitățile de români
din afara granițelor țării**

SINTEZA

lucrărilor Comisiei din zilele de 09, 10 și 11 ianuarie 2017

**Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării
și-a desfășurat lucrările în zilele de 09, 10 și 11 ianuarie 2017**

La lucrările comisiei din ziua de **10 ianuarie 2017** au participat 13 deputați din totalul de 14 membri:

Constantin Codreanu (PMP) – președinte, Adrian Matei Dobrovie (USR) – vicepreședinte, Nicolae Velcea (PSD) – vicepreședinte, Tudor Rareș Pop (USR) – secretar, Sebastian Valentin Nicolae Radu (PSD) – secretar, Doru Petrișor Coliu (PMP), Angelica Fădor (PNL), Costel Lupașcu (PSD), Gheorghe-Eugen Nicolăescu (PNL), Radu-Adrian Pau (PSD), Vasile Alin Văcaru (PSD), Marilen-Gabriel Pirtea (PNL) și Alexandru Mihai Voicu (PNL).

Au absentat:

Sorin Ioan Roman (PSD) – vicepreședinte.

Luni, 09 ianuarie 2017

Studiu individual.

Joi, 10 ianuarie 2017

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării și-a desfășurat lucrările în ziua de **10 ianuarie 2017**, fiind condusă de domnul deputat Constantin Codreanu, președintele Comisiei.

După aprobarea ordinii de zi, ședința Comisiei a continuat cu dezbaterile cu privire la situația comunității românești din Serbia.

Domnul deputat Constantin Codreanu, președintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării a prezentat pe scurt situația comunității românești din Serbia. Astfel, comunitatea românească din Serbia trăiește în două regiuni, în Voivodina și în Serbia de nord-est, în zona cunoscută generic ca Valea Timocului.

În Voivodina, etnicii români locuiesc în special în districtul Banatul de Sud, în comunele Alibunar, Vârșeț, Biserica Albă, Panciova, Plandiste, Cuvin, Covăcița.

În Valea Timocului, elementul românesc este prezent în districtele Branicevo (comunele Veliko Gradište, Golubac, Zabari, Zagubica, Kucevo, Malo Crnoce, Petrovac na mlavi, Pojarevac), Pomoravlje (comunele Despotovac, Jagodina, Svilajnac, Ciuprija), Born (comunele Bor, Kladovo, Majdanpek, Negotin) și Zajecear (comunele Boljevac, Zajecear).

În ceea ce privesc organizațiile, cele mai vechi organizații cu caracter românesc, după momentul înființării, sunt: Societatea de Limba Română – SLR (anul 1962) și Comunitatea Românilor din Serbia (CRS, fostă CRI), în 1990, pentru Voivodina, respectiv Mișcarea Democrată a Românilor din Serbia - MDRS (1991) și Forumul pentru Cultura „Vlahilor” (1992). Comunitatea Românilor din Serbia a fost prima organizație cu caracter socio-cultural a românilor din Voivodina și din Serbia, având, inițial, și filiale în Timoc.

În Serbia de nord-est procesul de afirmare a identității românilor/„vlahilor” este susținut de Mișcarea Democrată a Românilor din Serbia, Asociația culturală „Ariadnae Filum”, Asociația culturală „Curcubeul”, Federația Rumânilor din Sârbie – FRS (înființată în 2005), Asociația Românilor Ortodocși de la Malainița. În regiune se manifestă viziuni diferite asupra identității asumate - român, „vlah-rumân” - care s-au accentuat după crearea Consiliului Național „Vlah” (CNV), în anul 2006.

Principalele probleme cu care se confruntă comunitatea românească din Serbia sunt: separarea artificială dintre români și vlahi și neacordarea drepturilor specifice minorităților naționale pentru românii din Valea Timocului; statutul Bisericii Ortodoxe Române (nerecunoscută prin Legea cultelor din Serbia); libertatea religioasă în Valea Timocului; lipsa cadrului legal care să permită retrocedarea bunurilor care au aparținut comunității românești; situația dificilă a învățământului în limba română; disputa între asociațiile românești; discrepanța dintre cadrul legal în domeniu și aplicarea sa efectivă de către autorități.

Situația presei de limbă română de peste hotare l-a constituit următorul punct al ordinii de zi.

Scurta monitorizare demonstrează dificultățile cu care se confruntă jurnaliștii, dar și reprezentanții comunităților românești.

Situația limbii, culturii și tradițiilor românești este puțin cunoscută în România, fiind necesară extinderea rețelei de corespondenți pentru a urmări evoluțiile din interiorul acestor comunități, precum și realizarea cu regularitate, de către Televiziunea Română, Radioul Public și Agenția Națională de Presă AGERPRES, a unor materiale jurnalistice care să reflecte activitățile pe care le desfășoară sau problemele cu care se confruntă comunitățile românești din afara hotarelor.

Popularizarea existenței acestora este esențială, pentru a le face cunoscute eforturile de păstrare a identității, fiind necesară aducerea lor în prim-planul realității românești.

Existența unui sector media liber și independent este un alt punct care trebuie avut în vedere.

Ședința Comisiei a continuat cu identificarea unor soluții specifice la problemele particulare existente în fiecare comunitate românească din afara granițelor.

După 1990, relațiile cu românii de pretutindeni au devenit o preocupare constantă a autorităților române, atât în contextul aprofundării relațiilor bilaterale cu statele pe teritoriul cărora există comunități românești sau care aparțin filonului cultural românesc, cât și în condițiile în care protejarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale s-a consacrat drept una dintre prioritățile permanente ale guvernelor post-decembriste și ale instituțiilor europene. Astfel, păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a românilor din vecinătate și emigrație a fost, în ultimele două decenii, unul dintre obiectivele de importanță majoră a României.

În accepțiunea Legii 299/2007, sintagma „români de pretutindeni” include persoanele de origine română și aparținând filonului lingvistic și cultural românesc care își asumă în mod liber identitatea culturală românească: persoanele aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone care trăiesc în statele din vecinătatea României, indiferent de etnonimul folosit, membrii comunităților românești/originare din România din emigrație, cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate.

Preocuparea pentru situația etnicilor români din vecinătate a condus, pe plan intern, la permanentizarea dezbaterii privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale. În acest moment, la nivel european, România este un model de urmat în ceea ce privește tratamentul aplicat minorităților care trăiesc pe teritoriul ei, iar această experiență pozitivă consolidată conferă țării noastre și autoritatea morală necesară în tratarea acestui subiect în cadru bi - și multilateral.

Identificarea soluțiilor la probleme existente în fiecare comunitate românească din afara granițelor necesită timp, colaborare cu structurile parlamentare în vederea promovării pe agenda organismelor competente din cadrul instituțiilor europene a problemelor cu care se confruntă comunitățile românești din statele din vecinătate, în vederea

obținerii dreptului de reprezentare a etnicilor români în cadrul parlamentului, în administrația centrală și locală din statele respective.

Organizarea de manifestări culturale în zonele cu comunități de români, în colaborare cu organizațiile românești sau autoritățile locale; publicarea operelor aparținând personalităților marcante ale culturii române și popularizarea acestora în statele de domiciliu/reședință; recuperarea, restaurarea și întreținerea muzeelor, caselor memoriale, monumentelor istorice, monumente de artă, plăci comemorative etc. din afara teritoriului României; sprijinirea centrelor culturale ale comunităților românești de pretutindeni; păstrarea și afirmarea identității lingvistice a românilor de pretutindeni; formarea unor elite și a unei noi generații de lideri care să reprezinte interesele comunităților românești în statele de domiciliu/reședință ar putea reprezenta câteva soluții privind identificarea unor probleme existente în fiecare comunitate românească din afara granițelor.

Comisia pentru comunitățile de români din afara granițelor țării va continua monitorizarea problematicii românilor de pretutindeni cu sprijinul instituțiilor de resort.

Miercuri, 11 ianuarie 2017

Studiu individual.

**PREȘEDINTE,
Constantin CODREANU**